

OS KOMMUNE
Landbruk
Natur

Vår saksbehandler:
Hans Iver Kojedal, tlf. 62 47 03 21

Vår dato
20.09.2019

Vår referanse
19/484-11 /

Arkivkode:
S05

Deres referanse

Klima- og Miljødepartementet
Postboks 8013 DEP

0030 OSLO

M E L D I N G O M V E D T A K

NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT

Kommunestyret behandlet i møte **19.09.2019** sak **39/19**

Følgende vedtak ble fattet:

Os kommune er tilsluttet Utmarkskommunenenes sammenslutning (USS). Som en generell uttalelse om nasjonal ramme for vindkraft støtter Os kommune høringsuttalelsen fra USS vedtatt av landsstyret 30. august 2019, der Departementet oppfordres til å skrinlegge forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Med hilsen
OS KOMMUNE

Hans Iver Kojedal
naturforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevet signatur

Vedlegg: Samlet saksfremstilling

Vedtaket kan påklages innen 3 uker fra den dag vedtaket ble gjort kjent for deg/dere ved mottak av denne henvendelsen. Eventuell klage sendes skriftlig til Os kommune, Rytrøa 14, 2550 Os i Østerdalen, inneholdende klagebegrunnelse og/eller andre opplysninger som kan ha betydning for endret saksutfall.

Adresse	E-postadresse:	Telefon	Telefax	Bankgiro	Foretaksregisteret
Rytrøa 14 2550 OS i ø	postmottak@os.kommune.no	62 47 03 00	62 47 03 40	1885 06 50809	NO 943 464 723 MVA

OS KOMMUNE

Landbruk
Natur

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 19/484

HØRING - NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT

Saksbehandler: Arne Svendsen

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
21/19	Kommunestyret	23.05.2019
39/19	Kommunestyret	19.09.2019

Vedlegg:

HØRINGSUTTALELSE fra USS - NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT
RENDALEN KOMMUNE - HØRINGSUTTALELSE

Andre dokumenter i saken:

04.04.2019 HØRING - NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT
12.04.2019 NY HØRINGSFRIST TIL 01.OKTOBER 2019

Saksopplysninger:

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) har Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) laget et forslag til en nasjonal ramme for vindkraft på land. NVEs forslag består av to deler; et oppdatert kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft og et kart over de mest egnede områdene for lokalisering av ny vindkraft.

<https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/?ref=mainmenu>

I NVEs forslag er det pekt ut 13 områder som direktoratet mener er de mest egnede for vindkraft på land i Norge. Disse områdene ligger spredt i Norge, og berører alle fylker med unntak av Oslo, Akershus, Oppland og Troms. Av hensynet til samisk reindrift og begrenset nettkapasitet i Nord-Norge er det utpekt flest områder i Sør-Norge. De utpekte områdene utgjør et samlet areal på ca. 29 000 km²

Departementet ønsker innspill til NVEs forslag til nasjonal ramme og til om det bør fastsettes en nasjonal ramme for vindkraft i Norge. Departementet har gjennomført flere regionale innspillmøter for å bidra til at lokale og regionale aktører kan gi gode høringsuttalelser. Departementet vil gjennomgå NVEs forslag og høringsuttalelsene før det tas endelig stilling til politikken for vindkraft på land.

I forslaget til nasjonal ramme for vindkraft berøres Os kommune av et utpekt område som omtales som **område 56 – Nordre Hedmark**. Området som direkte berører Os kommune er i

OS KOMMUNE

Landbruk
Natur

søndre del av Tufsingdalen, fra Sølenskletten i vest og over Finnrohøgda til fv 28 i øst og følger deretter fylkesveien sørover til kommunegrensa. Dette utgjør et areal på tilnærmet 65 km². Innenfor det foreslåtte området ligger også naturreservatet Kvernlia.

NVE's beskrivelse av området:

Områdenavn Nordre Hedmark

Størrelse 1318 km²

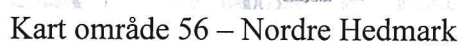
Status utpekt

Begrunnelse

Det utpekte området har veldig gode produksjonsforhold for vindkraft. På kort sikt er det lite kapasitet i transmisjonsnettet til å tilknytte ny kraftproduksjon, men på lengre sikt kan kapasiteten bli bedre. Mye ny vindkraft vil imidlertid kreve betydelige nettinvesteringer lokalt. I området er det samtidig viktige miljø- og samfunnsinteresser, blant annet knyttet til fugl, villrein, kulturhistoriske landskap og ikke-samisk reindrift. Til tross for lite nettkapasitet på kort sikt og viktige miljø- og samfunnsinteresser, framstår området som et av de mest egnede områdene for ny vindkraftutbygging. Vi har lagt mye vekt på de gode produksjonsforholdene i denne vurderingen. Ifølge våre analyser har deler av dette området noen av de aller beste produksjonsforholdene i Sør-Norge.

Egnede vindkraftverk

Den største delen av det utpekte området har sammenhengende arealer med gode produksjonsforhold, og det er lite bebyggelse. Det betyr at det i teorien kan bygges et svært stort eller flere store vindkraftverk i området. Siden nettkapasiteten i distribusjons-/regionalnettet er begrenset, kreves det også kanskje en stor utbygging for å dekke kostnadene til oppgraderinger i kraftnettet. Fordi området er relativt lite, er det imidlertid relativt liten fleksibilitet med tanke på plasseringer innenfor området. Snaufjellsområdene har de aller beste produksjonsforholdene.

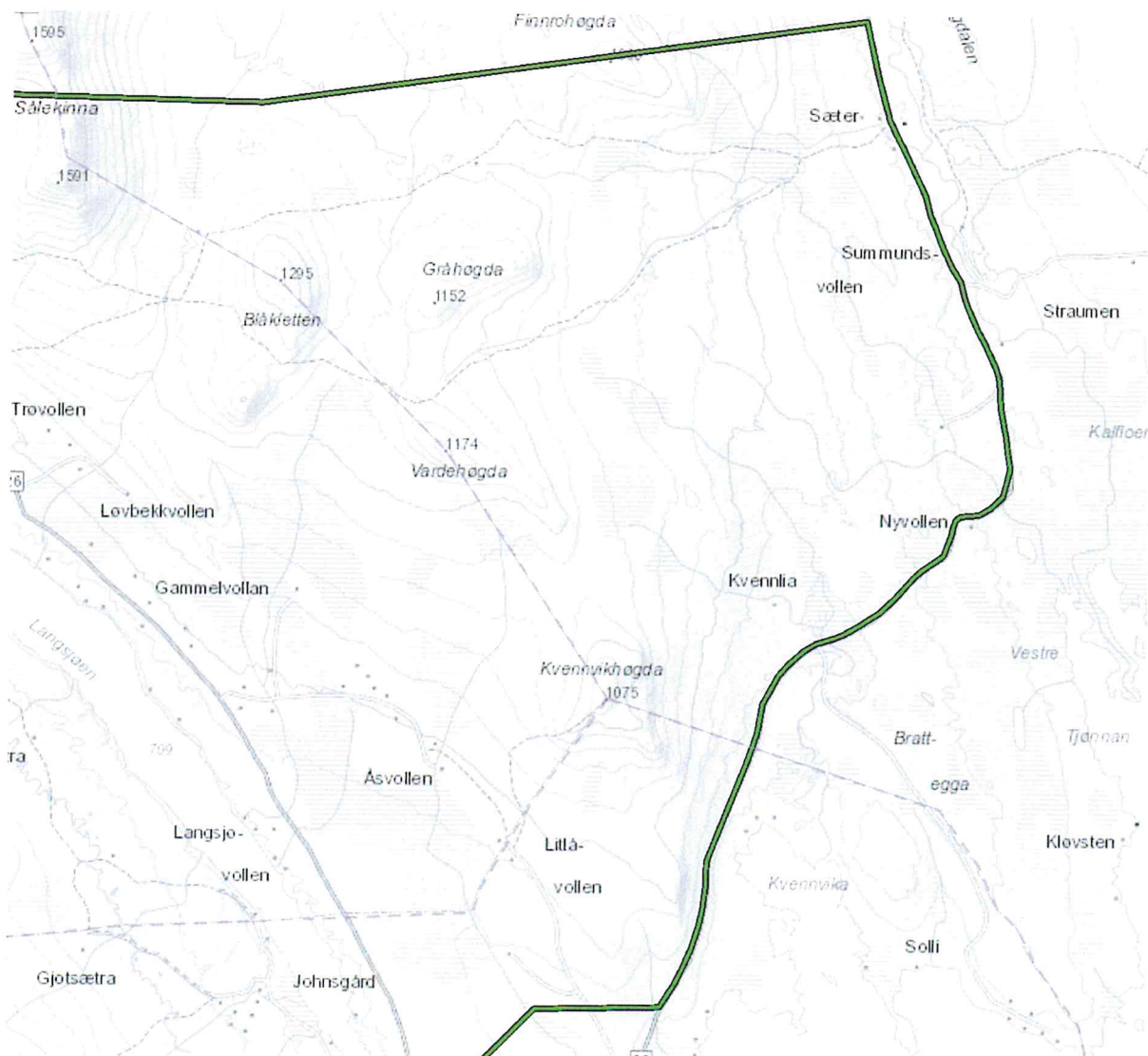

OS KOMMUNE

Landbruk

Natur

Kart som viser hvilket område i Tufsingdalen som berøres av forslaget om vindkraftutbygging i område 56 – Nordre Hedmark.

Saksvurdering:

For Os kommune isolert medfører forslaget i område 56 – Nordre Hedmark at tilnærmet 6,5 % av kommunens landareal tas i bruk til vindkraftindustri.

De foreslåtte områdene som NVE har pekt ut til vindkraft er gjerne lagt til uberørte naturområder med begrenset bosetting. Område 56 er ikke noe unntak i så måte. En vindkraftutbygging medfører store arealinngrep. Hver vindturbin trenger i gjennomsnitt nærmere 1 km anleggsvei samt nesten en fotballbane til oppstillingsplass. I tillegg vil et slikt industriområde medføre støy, samtidig som det oppfattes av de fleste som visuell forurensning. Det siste vil kunne medføre ulemper langt utover våre kommunegrenser da vindmøller i slik «snill» natur vil ha meget stor synlighet. For lokalsamfunnet i Tufsingdalen vil en utbygging som foreslått få enorme konsekvenser.

OS KOMMUNE

Landbruk

Natur

Her vil folk oppleve at nærområdet og friluftsområde blir omgjort til industriområde. Dette vil sterkt påvirke stedet som bo og leveområde, og også som besøksområde og hytteområde for utenbygds. Landbruk er ryggraden i lokalsamfunnet i Tufsingdalen. Her er det mange utfordringer allerede så vindkraftutbygging i tillegg må forventes vil medføre at det vil bli enda vanskeligere å opprettholde bosetting i området. At det i utbyggingsfasen kan medføre midlertidige arbeidsplasser og oppdrag som tilfører lokalbefolkningen inntekter, kan ikke forventes å oppveie ulempene av utbyggingen på sikt.

Utbyggingen medfører at store naturområder med relativt inngrepsfri og lite berørt natur ødelegges, og at områder med store verneverdier går tapt.

Innenfor det utpekte området i Tufsingdalen finner vi også det 7 km² store naturreservatet Kvernli. Formålet med opprettelsen av dette reservatet er å bevare et tilnærmet urørt naturområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Av spesielle kvaliteter har området forekomst av gammel furu og død ved. På sikt vil deler av området produsere svært grov og høy furu, og dette er et sjeldent innslag i regionen. Området er en del av et kjerneområde for gammel furuskog i Sør-Skandinavia. Dette er en truet naturtype, og det er derfor viktig å øke muligheten for å bevare langsiktig levedyktige populasjoner av krevende arter knyttet til denne naturtypen gjennom samling av verneområder i Engerdal/Femundsområdet.

Industriområdet kommer også helt inn til grensen på Tufsingdeltaet naturreservat. Som er et viktig våtmarksområde med store starr- og gruntvannsområder som utgjør viktige hekke- og trekklokaliteter for en rekke ender, vadere og andre våtmarksfugler. Observasjoner av sjeldne lavlandsarter som horndykker, sivhauk og dvergmåke viser områdets særegenhet.

Utmarkskommunenes sammenslutning (USS) påpeker i sin høringsuttalelse at NVEs forslag ikke inneholder gode begrunnelser for behovet for en storstilt vindkraftutbygging på land i Norge, verken av klimapolitisk eller energipolitisk karakter. Med de store naturinngrep som vil følge med den vindkraftutbygging den nasjonale rammen legger til rette for, bidrar også dette til et skjerpet konfliktnivå. Videre vindkraftutbygging må settes inn i en større energipolitisk sammenheng, også fordi vi allerede har et betydelig kraftoverskudd i Norge. USS etterlyser et «nasjonalt samfunnsregnskap» for vindkraft på land.

For å vurdere konsekvensene av utbyggingen av område 56 – Nordre Hedmark er det viktig at man ser hele området under et. Rendalen kommune har utarbeidet en

OS KOMMUNE

Landbruk
Natur

høringsuttalelse (vedlagt) med en grundig oversikt over verdier og konsekvenser for området 56. Høringsuttalelsen ble enstemmig vedtatt av Rendalen kommunestyre. Rendalen sin høringsuttalelse kan, i tillegg til egne vurderinger i forhold til eventuell utbygging i Tufsingdalen, stå som en samlet tilbakemelding på vårt synspunkt vedrørende utpekelsen av område 56 – Nordre Hedmark.

Os kommune er tilsluttet Utmarkskommunenenes Sammenslutning - USS - som ivaretar 97 kommuners interesser i utmarksspørsmål. Formålet er å styrke det lokale selvstyre i saker om bruk og vern av store utmarksområder basert på FNs bærekraftsprinsipp.

I møte 30.august 2019 i Hattfjelldal vedtok et samlet landsstyre å be regjeringen skrinlegge forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land. Vedtaket bygger på følgende kritikk:

NVE har pekt ut 13 store utmarksområder som mest egnet for vindkraftutbygging med et samlet areal på mer enn 29 000 km². Områdene er identifisert uten forhåndsklarering med de berørte kommuner og basert på grovmaskede vurderinger av berørte miljø- og samfunnsinteresser. Områdene er vesentlig større enn de områder som er tiltenkt fremtidige vindkraftanlegg.

USS mener en slik metode er uegnet som verktøy for å dempe de konflikter som verserer rundt vindkraftutbygging i Norge. Gjennom kartfestingen av store potensielle utbyggingsområder er forslaget mer egnet til å skjerpe konfliktnivået. Forslaget tilsidesetter også det grunnleggende utgangspunktet i norsk arealplanlegging og -forvaltning om at kommunene er primærplanmyndigheten. Det er kritikkverdig at berørte kommuner ikke er hørt.

NVEs forslag inneholder ingen gode begrunnelser for behovet for en storstilt vindkraftutbygging på land i Norge, verken av klimapolitisk eller energipolitisk karakter. Med de store naturinngrep som vil følge med den vindkraftutbygging den nasjonale rammen legger til rette for, bidrar også dette til et skjerpet konfliktnivå. Videre vindkraftutbygging må settes inn i en større energipolitisk sammenheng, også fordi vi allerede har et betydelig kraftoverskudd i Norge. USS etterlyser et «nasjonalt samfunnsregnskap» for vindkraft på land.

USS er endelig sterkt kritisk til gjeldende konsesjonspraksis, hvor store endringer i vindkraftanlegg som er gitt konsesjon, vedtas i ettertid gjennom såkalte MTA-planer, miljø-transport- og anleggsplaner. Det er grunnleggende konsesjonsjus å iverksette nye konsekvensutredninger dersom det søkes om endringer i vindmøllenes høyde eller lignende, som vil påvirke influensområdet for et påtenkt vindkraftanlegg. Det er de endelige samlede fordeler og ulemper som må være bestemmende for om et vindkraftanlegg skal tillates, og det er de endelige utbyggingsplaner som berørte interesser har høringsrett til.

Forslaget til nasjonal ramme inneholder ingen oversikt eller drøfting av det samlede skatte- og konsesjonsregimet for vindkraft. USS mener fraværet av lokale skatteordninger for vindkraft er en viktig årsak til den voksende kritikken mot videre vindkraftutbygging, og etterlyser politiske initiativ til ordninger som tilgodeser berørte lokalsamfunn med en andel av den verdiskaping bruk av lokale naturressurser gir grunnlag for, på samme måte som Norge i mer enn hundre år har innrettet sitt kraftskatteregime for vannkraft.

OS KOMMUNE

Landbruk
Natur

Som en generell tilbakemelding på NVE's forslag til nasjonal ramme for vindkraft, anbefales det at Os kommune gir sin støtte til høringsuttalelsen fra USS, vedtatt av landsstyret 30. august.

Os kommune krever på det sterkeste at hele område 56 - Nordre Hedmark trekkes ut av Nasjonal ramme for vindkraft.

Dette på bakgrunn av de store negative konsekvenser utbygging av dette området vil medføre vår kommune og vår region, og ikke minst vårt naturmiljø og naturarv.

Det vises til egen saksvurdering og henvises til utredninger og vedtak i høringsuttalelse fra Rendalen kommune som Os kommune støtter opp om.

Os kommune er tilsluttet Utmarkskommunenenes sammenslutning (USS). Som en generell uttalelse om nasjonal ramme for vindkraft støtter Os kommune høringsuttalelsen fra USS vedtatt av landsstyret 30. august 2010, der Departementet oppfordres til å skrinlegge forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 19.09.2019 sak 39/19

Endringsforslag fra Arne Grue:
Første avsnitt i innstillingen fjernes.

Endringsforslag fra Runa Finborud:

Os kommune er tilsluttet Utmarkskommunenenes sammenslutning (USS). Som en generell uttalelse om nasjonal ramme for vindkraft støtter Os kommune høringsuttalelsen fra USS vedtatt av landsstyret 30. august 2019, der Departementet oppfordres til å skrinlegge forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land.

Os kommune ber om at hele område 56 - Nordre Hedmark trekkes ut av Nasjonal ramme for vindkraft.

Innstillingen falt enstemmig ved votering (0-17).

Endringsforslag fra Arne Grue ble votert mot endringsforslaget fra Runa Finborud.
Endringsforslag fra Arne Grue vedtatt (13-4)

Ap: 1

Sp: 3

OS KOMMUNE

Landbruk

Natur

Vedtak:

Os kommune er tilsluttet Utmarkskommunenes sammenslutning (USS). Som en generell uttalelse om nasjonal ramme for vindkraft støtter Os kommune høringsuttalelsen fra USS vedtatt av landsstyret 30. august 2019, der Departementet oppfordres til å skrinlegge forslaget til nasjonal ramme for vindkraft på land.